

Не прави пита онзи, който има масло, ами който знае — казва народната мъдрост. Който не знае, него ръжда яде. Нашият народ страда и пати най-вече отъ незнаене, отъ заблуждения и суевѣрия. Той не може да погледне ясно на живота си, да разбере неволята си, да се отърси отъ беди, болести и прилуки.

Ето — рожба ще се роди, износена, здрава рожба. Повикватъ бабата. Нали трѣбва да се помогне на родилката? И притърчва старата неuka баба, съ каквото ѝ попадне подъ ръка, да помогне. Детето се ражда. Никой не знае, какво трѣбва и какво не трѣбва да се направи. Пжпътъ трѣбва да се отрѣже. Кой му мисли много? — Съ костурата, привързана за поясъ, бабата отрѣзва пжпа, завързва го съ каквото намѣри конецъ, изкжпва детето съ врѣла неврѣла вода, въ мито недомито корито, завива го съ каквато дрешка или пелена намѣри — и спокойно си отива. Помогна на родилката. Нагласи детето. И ако следъ 4—5 дни новороденото, намѣсто да сучи, си стегне ченета и почне да се гърчи и изопва, бабата веднага отсича — „склопци го хванали, трѣбва да се рѣже по гърбъ съ бръсначъ, да се наложи съ кожа“ или съ друга мръсотия, и когато детето си отиде въ мъжи и гърчене, — никой за нищо не е виновенъ. — Богъ далъ, Богъ взелъ. — Добъръ ще е Господъ за друга рожба.

Заболѣе дете отъ лошо гърло, гущеръ. Болестъ, която бързо се развива и мори децата. Намѣсто да отведатъ болното веднага при лѣкаръ, за да му нацърка лѣковита суроватка противъ болестъта и сигурно да го спаси, незнаещитѣ майки и бащи притърчватъ пакъ при бабата. Тя всичко умѣ, всичко разбира, съ всичко се справя. Бабата веднага познава болестъта — слетѣлъ мжжецътъ, трѣбва да се бръкне въ гърлото на детето, да го подигне. За духата ще духне въ гърлото нишадъръ съ масуръ. А че при бъркането ще разкжса и замърси гърлото, че ще влоши болестъта и ще се пропустне най-сгодното време за сигурна лѣкарска помощъ — за това никой не държи смѣтка. Ще се прежали и това дете. Невиненъ ангелъ, ще се нареди съ бѣли крилца тамъ на небето при божиитѣ ангели. Защо да се жали толкозъ?

Дете, оставено самѡ или съ други деца да играе вкжци при запалена печка, попада въ огнь или се попарва съ врѣла вода. Намѣсто да се потърси помощъта на лѣкаря или фелдшера, които ще пипатъ внимателно, умѣло и чисто, търчатъ за помощъ при знаеща баба — много видѣла, много патила — и ето връщатъ детето изцапано и замърсено съ всевъзможни мърсотии — дори и съ човѣшки изпражнения. — Намѣсто да се спаси, то намира смъртъта си всрѣдъ ужасни мъжи.

Цирей-слѣпокъ прѣкне на лицето на нѣкоя девойка. Намѣсто да отидатъ при лѣкаря или фелдшера, за да видятъ, каквъ е циреятъ и какво да направятъ, — тѣ търчатъ при джирафа да изгори или рѣже „лошата пришка“ и да обезобрази девойката.

Навѣхне се нѣкой, счупи костъ или изкълчи става. Тия беди лѣкарътъ не разбиралъ — търчатъ при костоправача, чаракчията, който намѣстятъ всѣка повреда — безъ да се държи смѣтка за знайтѣ и незнайни осакатявания и нещастия.